

VEILEDNING TIL SØKNAD OM MOMSKOMPENSASJON FOR REGNSKAPSÅRET 2024

Formålet for ordningen er å fremme frivillig aktivitet. Kunstforeninger/kunstlag/fylkeslag som er medlem i Norske Kunstforeninger kan søke om momskompensasjon for 2024 innen 1. juni 2025. For å kvalifisere som søker, må frivillig innsats utgjøre en vesentlig del av foreningens virksomhet. Foreningen må være registrert i Frivillighetsregisteret og ha betalt medlemskontingent til Norske Kunstforeninger som sender felles søknad på vegne av medlemsforeningene til Lotteri- og stiftelsestilsynet. Vi søker etter såkalt forenklet modell.

HVA ER EN FRIVILLIG ORGANISASJON – KUNSTFORENINGENS ANSVAR:

Frivillighet Norge definerer en frivillig organisasjon slik: En sammenslutning av personer eller virksomheter som driver virksomhet på ikke-fortjenestebasert og ikke-offentlig basis, jf. definisjonen i frivillighetsregisterloven §§ 3 og 4. Organisasjonen baserer en vesentlig del av driften på medlemskontingenter, gaver, innsamlede midler og/eller frivillig arbeidsinnsats.

Som frivillig innsats sidestiller Forskrift om merverdiavgiftskompensasjon for frivillige organisasjoner

- Gratis arbeidsinnsats
- Medlemskontingent
- Gaver

Foreningens totale frivillige innsats bør dokumenteres i årsmelding, årsregnskap (husk å skille gaver fra stiftelser, legater og organisasjoner fra andre inntekter), på nettside, sosiale medier med mer. Som frivillig innsats teller altså både kontingent og gaver, men også dugnadsarbeid, vakthold, montering og annet gratis arbeid som utføres av medlemmer eller frivillige. Styrearbeid regnes som frivillig innsats, men tilfredsstiller ikke alene Lotteritilsynets krav. Bemerk at det ikke må være for tett kobling mellom kontingent/gaver og gjenytelser. Hvis foreningen trenger å styrke frivillighetsaspektet ved å rekruttere flere frivillige, søk f.eks. etter dem på www.frivillig.no

Merk at Lotteritilsynet foretar stikkprøvekontroller hvert år. Foreningen risikerer å få avslag på søknad dersom Lotteritilsynet anser at foreningens frivillighetsaspekt ikke er sterkt nok.

OPPLØSNINGSPARAGRAFEN I VEDTEKTENE

En forening som søker momskompensasjon kan ikke ha vedtekter der oppløsningsparagrafen tilgodeser kommune eller privatpersoner. Ved oppløsning må foreningens aktiva tilfalle en annen frivillig organisasjon eller gå i rett linje oppover til fylkeslag eller forbund. Lotteritilsynet kan likevel akseptere at kommunen får en *underordnet* rolle ved oppløsning, hvis dette bidrar til at foreningens eiendom eller kunstsamling blir tatt hånd om. Vedtektene kan da fastslå at det ved oppløsning opprettes en *ny juridisk enhet*, en stiftelse med aktører fra kommune og kunstråd, der kommunen ikke kan ha flertall i styret. Stiftelsen må videre være en selvstendig enhet (ikke ligge under kommunen), med formål å sikre at eiendom og/eller kunstsamling fortsetter å eksistere / drives i samsvar med den nedlagte foreningens formål. Midlene må ikke kunne realiseres av kommunen. Ved oppdatering av vedtekter må nye vedtekter sendes til Brønnøysundregistrene og Norske Kunstforeninger.

SØKNADSGRUNNLAG

Foreningens styre har ansvar for at regnskapsansvarlig er informert om momskompensasjonsordningen. De totale driftskostnadene i signert, revidert og årsmøtegodkjent årsregnskap for 2024 legges til grunn for søknaden. Årsregnskapet signeres av styret på samme side som balansen og må være revidert av årsmøtevalgt eller autorisert revisor utenfor styret. Revisjonspåtegning eller signert revisjonsberetning skal vedlegges, også når foreningen benytter ekstern regnskapsfører. Finansposter (renteinntekter og -kostnader) skal ikke være med. Bemerk at mottatt momskompensasjon skal føres som inntekt i årsregnskapet.

Lønn, utstillingshonorar til kunstnere og vanlig vedlikehold er kostnader som skal være med i søknadsgrunnlaget. Søknad må videre inneholde en saldobalanse, dvs. en detaljert oppstilling over alle driftskostnader (ikke hovedbok). På Norske Kunstforeningers nettside ligger et forslag til regnskapsoppsett/kontoplan som kan passe for en kunstforening: <https://www.kunstforeninger.no/stotte-og-rad/kontoplan/>

For kunstforeninger med driftskostnader over 5 millioner kroner, må revisorrapport fra statsautorisert revisor, registrert revisor eller kommunerevisor basert på *ISRS 4400 Avtalte kontrollhandlinger* også vedlegges.

Ufullstendig årsregnskap eller manglende vedlegg kan føre til at søknad returneres eller avslås.

DRIFTSKOSTNADER SOM FALLER UTENFOR ORDNINGEN SKAL TREKKES UT

Merk at provisjon ved formidlingssalg av kunst (eventuelt salgsinntekter minus oppgjør til kunstnere) bør føres på årsregnskapets inntektsside. Praksis bør være at netto provisjon føres som inntekt, også for å unngå krav fra Skatteetaten om momsregistrering (som en kommersiell virksomhet).

I søknadsskjemaets første kolonne føres de totale driftskostnadene fra årsregnskap. Kun driftskostnader knyttet til «*frivillig og ikke-fortjenestebasert virksomhet*» kan søkes kompensert, derfor skal visse typer kostnader spesifiseres og trekkes ut av søknadsgrunnlaget. Kostnader som skal trekkes ut:

1. Kostnader som faller utenfor frivillig og ikke-fortjenestebasert virksomhet

- Dersom oppgjør til kunstnere ved formidlingssalg av kunst er ført som kostnad, må dette trekkes ut!
- Kunstavgift (5 % avgift til Bildende Kunstnere Hjelpefond, BKH), på salg av billedkunst over kr 2000
- Alle former for salgsrabatter / medlemsrabatter
- Kostnader knyttet til kafédrift og butikk
- Innkjøp til egen kunstsamling
- Innkjøp av gevinster til kunstlotteri
- Selvfinansierende kunstreiser og lignende

Disse kostnadene summeres og totalen legges inn i kolonnen «1. fradrag» i skjemaet.

2. Ny-, på- eller ombygging av fast eiendom

Kostnader til ny-, på- eller ombygging summeres og totalen legges inn i kolonnen «2. fradrag» i skjemaet.

3. Av- og nedskrivning på fast eiendom

Av- og nedskrivning på fast eiendom summeres og totalen legges inn i kolonnen «3. fradrag» i skjemaet.

4. Drifts- og vedlikeholdskostnader som gjelder omfattende utleie

Dersom foreningen har hatt *omfattende* ekstern utleie av egne lokaler, skal kostnader til vakthold, strøm og rengjøring for utleieperiodene summeres og totalen legges inn i kolonnen «4. fradrag» i skjemaet.

Dersom omfattende utleie, anslå hvor mange dager per år det dreier seg om. Bruk brøken «x antall utleiedager/365» for å splitte kostnadene. Unntak: Hvis utleien er til andre ledd i organisasjonen.

SØKNAD FOR REGNSKAPSÅRET 2024

Søknad med påkrevde vedlegg sendes Norske Kunstforeninger innen 1. juni 2025.

Send på e-post til hanne.houen@kunstforeninger.no, eller per post til

Norske Kunstforeninger, Øvre Slottsgate 2b, 0157 Oslo. Att.: Hanne Houen.

Merk konvolutt/e-post: Søknad momskompensasjon 2024

Følgende dokumentasjon må vedlegges søknaden:

- Årsregnskap 2024 (signert av styret, revidert av valgt revisor, godkjent av årsmøtet)
- Saldobalanse, det vil si en mer detaljert oppstilling over alle driftskostnader
- Hvis driftskostnader over 5 millioner kroner, skal spesialrapport etter ISRS 4400 vedlegges

Kontaktperson: Seniorrådgiver Hanne Houen, hanne.houen@kunstforeninger.no